

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 25.07.2024 r.

K-2.431.1.28.2024.6.SG

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Sposób wykonywania czynności tłumacza przysięgłego w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium, a także pobierania wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego wykonane na żądanie sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Imię i nazwisko tłumacza przysięgłego	Pan Patryk Folszewski – tłumacz przysięgły języka rosyjskiego adres do korespondencji: ul. Szafera 66/2, 71-245 Szczecin
Okres objęty kontrolą wg programu	Od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 24 maja 2024 r.
Kontrolujący	Pani Sylwia Gaszek – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.
Nr upoważnienia	Nr 39/24 z dnia 14 maja 2024 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	- art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r., poz. 1326), zwanej dalej <i>ustawą</i> ; - art. 45 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r., poz. 236 z późn. zm.).
Termin kontroli	27 – 29 maja 2024 r.
Tryb kontroli	kontrola planowa, tryb zdalny ¹
Podstawa prawna	- art. 13 ustawy: „Tłumacz przysięgły jest uprawniony do: 1) sporządzania i poświadczania tłumaczeń z języka obcego na język polski, z języka polskiego na język obcy, a także do sprawdzania i poświadczania tłumaczeń w tym zakresie, sporządzonych przez inne osoby; 2) sporządzania poświadczonych odpisów pism w języku obcym, sprawdzania i poświadczania odpisów pism, sporządzanych w danym języku obcym przez inne osoby; 3) dokonywania tłumaczenia ustnego”; - art. 17 ust. 1 ustawy: „Tłumacz przysięgły prowadzi repertorium, w którym odnotowuje czynności wymienione w art. 13.”

¹ Kontrola odbyła się w trybie zdalnym, na co p. Patryk Folszewski w oświadczeniu z dnia 24 maja 2024 r. **wyraził zgodę.**

(dowód: akta kontroli str. 18)

Ustalenia kontroli

Pan Patryk Foluszewski, prowadzący działalność gospodarczą w zakresie objętym kontrolą, posiada uprawnienia tłumacza przysięgłego języka rosyjskiego od dnia 21 lutego 2020 r. Tłumacz przysięgły został wpisany na listę prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości pod numerem TP/49/20.

Na podstawie złożonego przez tłumacza oświadczenia ustalono, że w okresie objętym kontrolą p. Patryk Foluszewski wykonał:

- **1700 tłumaczeń pisemnych**, w tym **682** na rzecz organów wskazanych w art. 15 *ustawy* z czego:
 - w 2021 r. – 362 tłumaczenia, w tym **230** na rzecz podmiotów wskazanych w art. 15 *ustawy*,
 - w 2022 r. – 624 tłumaczenia, w tym **194** na rzecz organów wskazanych w art. 15 *ustawy*,
 - w 2023 r. – 558 tłumaczeń, w tym **194** na rzecz organów wskazanych w art. 15 *ustawy*,
 - w 2024 r. (do dnia 24 maja 2024 r.) – 156 tłumaczeń, w tym **64** na rzecz podmiotów wskazanych w art. 15 *ustawy*.
- **731 tłumaczeń ustnych**, w tym **637** na rzecz organów wskazanych w art. 15 *ustawy* z czego:
 - w 2021 r. – 125 tłumaczeń, w tym **124** na rzecz podmiotów wskazanych w art. 15 *ustawy*,
 - w 2022 r. – 219 tłumaczenia, w tym **204** na rzecz organów wskazanych w art. 15 *ustawy*,
 - w 2023 r. – 268 tłumaczeń, w tym **220** na rzecz organów wskazanych w art. 15 *ustawy*,
 - w 2024 r. (do dnia 24 maja 2024 r.) – 119 tłumaczeń, w tym **89** na rzecz podmiotów wskazanych w art. 15 *ustawy*.

Ponadto, stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą nie zaistniały przypadki odmowy wykonania tłumaczeń na zlecenie organów wymienionych w art. 15 *ustawy*.

(dowód: akta kontroli str. 18)

Kontroli poddano 100 wpisów ujętych w Tabeli nr 1, dotyczących tłumaczeń wykonanych na żądanie organów wskazanych w art. 15 *ustawy* pod kątem prawidłowości pobierania wynagrodzenia.

Tabela nr 1

Rok	Numer pozycji w repertorium
2021	16, 28, 41, 52, 73, 82, 92, 100, 124, 137, 166, 180, 199, 207, 225, 237, 253, 263, 282, 300, 316, 338, 349, 357, A21, A37, A54, A69, A97, A109, A122 (24 tłumaczenia pisemne, 7 ustnych)
2022	9, 37, 48, 60, 75, 133, 153, 183, 202, 229, 271, 307, 361, 463, 474, 510, 547, 574, 608, 617, A28, A44, A67, A95, A104, A135, A144 (20 tłumaczeń pisemnych, 7 ustnych)
2023	5, 13, 60, 83, 120, 144, 152, 170, 192, 200, 239, 268, 303, 324, 357, 406, 444, 471, 509, A16, A39, A68, A84, A107, A120, A130, A148, A186, A200, A208 (19 tłumaczeń pisemnych, 11 ustnych)
2024	3, 17, 44, 81, 99, 132, 152, A62, A67, A105, A114, A117 (7 tłumaczeń pisemnych, 5 tłumaczeń ustnych)

(dowód: akta kontroli str. 19-23)

W toku czynności sprawdzających stwierdzono, że we wszystkich tłumaczeniach poddanych weryfikacji wysokość pobranego wynagrodzenia odpowiadała stawkom określonym w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego².

Następnie sprawdzeniu poddano prawidłowość wpisów w prowadzonym repertorium. W toku kontroli stwierdzono, że repertorium w większości zawierało elementy, o których mowa w art. 17 ust. 2 *ustawy*. Niemniej jednak, zwrócono uwagę, że w części przedmiotowego rejestru nie zamieszczano *dat tłumaczonych dokumentów* albo nie odnotowywano informacji o ich braku

² Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (Dz.U. Nr 15, poz. 131 z późn. zm.), zwane dalej *rozporządzeniem*.

(w pozycjach dotyczących tłumaczeń na rzecz organów wskazanych w art. 15 ustawy oraz w niektórych wpisach odnoszących się do tłumaczeń wykonanych na zlecenie podmiotów prywatnych np. 10-11/2021, 26-27/2021, 112-115/2021, 305-310/2021, 192-201/2022, 398-403/2022, 362-365/2023, 385-387/2023, 412-413/2023, 21-22/2024, 24-25/2024, 37-40/2024). Ponadto w przedłożonym repertorium nie zamieszczano informacji dotyczących języka, w którym sporządzono tłumaczony dokument. (dowód: akta kontroli, str. 19-28)

Powyższe, stanowiło naruszenie dyspozycji art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy, zgodnie z treścią którego: *repertorium zawiera: (...) 3) opis tłumaczonego dokumentu, wskazujący nazwę, datę i oznaczenie dokumentu, język w którym go sporządzono, osobę lub instytucję, która sporządziła dokument³, oraz uwagi o jego rodzaju, formie i stanie.*

Mając na uwadze stwierdzone w toku kontroli braki, pismem z dnia 28 maja 2024 r. Pan Patryk Folsuszewski wyjaśnił: *(...) na potrzeby repertorium wskazywałem najważniejsze, podstawowe elementy charakterystyczne dokumentów zleconych do tłumaczenia, ułatwiające ich rozpoznanie. Były to numery seryjne blankietów, nazwy organów, które je sporządziły, kierunek tłumaczenia dokumentu oraz fakt czy był to dokument oryginalny czy też kopia.*

Wielokrotnie tłumaczyłem dokumenty dwujęzyczne, czyli na przykład takie, gdzie blankiet, opisy poszczególnych pozycji były wykonane w wersji dwujęzycznej, jednak sama właściwa treść dokumentu naniesiona później była wypełniona tylko w jednym z nich, w moim przypadku - w języku rosyjskim. Odpowiednie zapisy o dwujęzyczności blankietu zawierałem z zasady w uwagach tłumacza w tekście tłumaczonego dokumentu, jako część jego opisu.

Jeśli chodzi o umieszczenie w rejestrze dat sporządzenia poszczególnych dokumentów, to w przypadku dokumentów zagranicznych, może zbyt pochopnie, lecz uznałem to za kwestię drugiej potrzeby, gdyż numery i serie wskazane w takich pozycjach są unikatowe, szczególnie z odniesieniem ich do konkretnego organu, który dany dokument sporządził. Data w takim przypadku, w moim mniemaniu, była informacją dodatkową, wtórną, której, faktycznie, nie zaszkodziłoby wskazać, jeśli wynikałaby ona z danego tekstu. W przypadku dokumentów pochodzących z polskich organów państwowych nie umieszczałem daty ich sporządzenia, gdyż wskazane numery blankietów, sygnatury spraw i opis instytucji zlecającej były, w mojej opinii, dostatecznym źródłem do ich rozpoznania, zlokalizowania. Błędnie może, lecz założyłem, że kwestii opisywania dokumentów przyświecała właśnie taka idea, to znaczy idea rozpoznania, lokalizacji tych dokumentów, a cechy dokumentów wskazane w zapisach rozporządzenia dotyczących repertorium mają charakter fakultatywny, w zależności od dostępności tych danych w poszczególnych przypadkach, nie zaś obligatoryjny, w odniesieniu do każdego z nich. Jeśli tak, to wyniknęło to z mojego niezrozumienia intencji tego zapisu.

W dokumentach pisanych przez osoby prywatne, często od ręki, które ze swej na natury nie posiadały żadnych charakterystycznych elementów, jak numer blankietu, numer sprawy, powoływałem się na datę jego sporządzenia (jeśli takowa była w nich wskazana). Stosowane przeze mnie skróty b.d. oraz b.o. w niektórych pozycjach oznaczają odpowiednio 'brak danych' i 'brak opisu', właściwie zamiennie, w zależności od tego, jakiego parametru w tłumaczonym dokumencie brakowało - numeru identyfikacyjnego samego blankietu lub odesłania do instytucji, która taki dokument sporządziła. W niektórych, skrajnych przypadkach, jak ten wspomniany wyżej, tłumaczeniu podlegał surowy tekst zapisany odręcznie, co powodowało konieczność łącznego zastosowania obu tych skrótów, co miało na celu wskazanie właśnie braku ustalenia jakichkolwiek cech szczególnych dokumentu, choć

³ W toku kontroli p. Patryk Folsuszewski poinformował, że we wpisach dotyczących tłumaczeń na rzecz organów wskazanych w art. 15 ustawy (tj. sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej), zleciodawca tłumaczenia jest jednocześnie osobą lub instytucją sporządzającą dokument podlegający tłumaczeniu. Wobec powyższego, pouczono tłumacza, aby w ww. przypadkach dokonywał odpowiednich oznaczeń w repertorium, celem wypełnienia dyspozycji art. 17 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy.

i w takich przypadkach, w miarę możliwości, próbowałem wskazywać chociażby taki parametr, jak data. Reasumując, forma opisu dokumentów w rejestrze, choć być może lakoniczna i odbiegająca od wymagań (a jeśli tak, to z przyczyn niezamierzonych, wynikających z błędnej interpretacji tychże), miała na celu jednak sformułowanie możliwie rozsądne, zasadnej i zwięzłej ich charakterystyki, pozwalającej na ich rozpoznanie, lokalizację, oczywiście, w zależności od treści konkretnego dokumentu. (dowód: akta kontroli, str. 30-31)

Mając na względzie całość przedłożonego rejestru oraz wyjaśnienia tłumacza podkreślić należy, iż pomimo stwierdzonych w trakcie kontroli braków, pozostałe informacje wskazane w art. 17 ust. 2 ustawy były odnotowywane w repertorium rzetelnie, a stosowane zapisy umożliwiały sprawne przeprowadzenie kontroli.

W toku czynności sprawdzających przekazano tłumaczowi *Zasady oceny poprawności prowadzenia repertorium czynności tłumacza przysięgłego* z dnia 21 listopada 2019 r. opracowane przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości. Dokument ten w odniesieniu do wyżej wymienionych uwag, wskazuje następujący sposób opisu dokonanych tłumaczeń w repertorium:

- **data dokumentu:** *podobnie jak w innych rubrykach, powinna być pełna i podana zgodnie ze zwyczajem zapisu dat w Polsce; (...) W razie braku daty lub oznaczenia dokumentu, należy ten fakt odnotować zwrotem „bez oznaczenia” lub skrótami „b.d.” albo „b.o.”;*
- **język, w którym sporządzono dokument:** *poprawny wpis w tej rubryce powinien zawierać każdorazowo co najmniej skróconą nazwę danego języka, nawet jeśli tłumacz ma uprawnienia do tłumaczenia tylko na jeden język obcy i z tego języka;*

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

W toku kontroli stwierdzono, że w repertorium nie zamieszczono wszystkich informacji, do których zobowiązuje art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy.

OCENA	Pozytywna z nieprawidłowością
Zalecenie	Zamieszczać w prowadzonym repertorium wszystkie informacje wynikające z dyspozycji art. 17 ust. 2 ustawy, stosując przy tym wytyczne opracowane przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości, zawarte w <i>Zasadach oceny poprawności prowadzenia repertorium czynności tłumacza przysięgłego</i> .
Pouczenie	<ul style="list-style-type: none"> – od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze; – o podjętych działaniach, mających na celu usunięcie stwierdzonej nieprawidłowości, proszę poinformować mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.
Podpis kierownika jednostki kontrolującej	<p>z up. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO</p> <p>Bartosz Brożyński I Wicewojewoda Zachodniopomorski</p>

